

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 2 De mediadokter

6 maximumscore 2

voorbeelden van juiste antwoorden:

- de opiniërende functie
Op grond van medische informatie uit de media kunnen mensen zich een (verkeerde) mening vormen over mogelijke oorzaken van bepaald gedrag of ziekten, zoals over het ontstaan van kanker (regels 1-2).
- de informatiefunctie
De media leveren “een stortvloed aan medisch nieuws” (regels 24- 25) waarvoor veel mensen belangstelling hebben.
- educatiefunctie
Dankzij het medische nieuws in de media steken patiënten kennis op over medische zaken, zoals over het drukke gedrag van hun kind (regels 31-33).

per juiste functie met juiste uitleg en verwijzing naar een gegeven uit de tekst

1

7 maximumscore 2

- het referentiekader: het geheel van ervaringen en kennis die een persoon in het verleden heeft opgedaan / de normen, waarden en houding die hij of zij zich heeft eigengemaakt

1

voorbeelden van verschillen tussen het referentiekader van gespecialiseerde journalisten en het referentiekader van algemene journalisten:

- Gespecialiseerde journalisten hebben meer **kennis** over de medische wetenschap dan algemene journalisten. “Juist algemene journalisten ... gaan de fout in. Door gebrek aan kennis,” (regels 43-46).
- Gespecialiseerde journalisten hebben de **norm** om onderzoeksresultaten ‘kritischer’ te bekijken (regels 41-43) terwijl algemene journalisten vooral uitgaan van een andere **houding**, “een foute benadering.” (regel 47) of uitgaan van de **norm** dat nieuws interessant of leuk moet zijn (regels 47-51).
- Gespecialiseerde journalisten vinden inhoudelijke kwaliteit een belangrijke **waarde** - zij zijn kritischer bij het interpreteren van onderzoeksresultaten (regels 41-43) - terwijl algemene journalisten meer **waarde** lijken te hechten aan amusement: “Zij kijken naar nieuws ... of het leuk is.” (regels 47-50).

per juist verschil met verwijzing naar gegevens uit de tekst

1

Vraag	Antwoord	Scores
8	<p>maximumscore 4 journalistieke normen, twee van de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> – checken van feiten of nieuws / juiste weergave van de feiten – meerdere bronnen raadplegen – scheiden van feiten en meningen – toepassen van hoor en wederhoor <p>per juiste norm</p> <p>uitleg van de normen, bijvoorbeeld twee van de volgende antwoorden:</p> <ul style="list-style-type: none"> – checken van feiten of nieuws / juiste weergave van de feiten Journalisten met een medische specialisatie zijn deskundig genoeg om medisch nieuws of feiten te checken. – meerdere bronnen raadplegen Journalisten met een medische specialisatie weten goed waar ze informatiebronnen over een bepaald onderwerp kunnen vinden / beschikken mogelijk na hun opleiding over contacten met betrokkenen op medisch gebied die zij kunnen benaderen als extra bron. – scheiden van feiten en meningen Journalisten met een medische specialisatie kunnen feiten en meningen over medische onderwerpen goed van elkaar scheiden, omdat ze zelf over voldoende medische kennis beschikken / hebben meer toegang tot bronnen en contacten die zij kunnen raadplegen om te controleren in hoeverre bepaalde informatie als feitelijk juist beschouwd kan worden. – hoor en wederhoor Journalisten met een medische specialisatie weten wie of wat zij kunnen raadplegen voor een tegengeluid omdat zij op de hoogte zijn van de verschillende visies/opvattingen/stromingen in de medische wetenschap. 	<p>1</p> <p>1</p>
9	<p>maximumscore 2 voorbeeld van een juiste beschrijving:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De theorie van de selectieve perceptie wijst erop dat mensen eenzelfde bericht verschillend waarnemen/interpreteren en dat berichtgeving effect kan hebben op het gedrag van mensen afhankelijk van hun referentiekader. / Of mensen open staan of kwetsbaar zijn voor berichtgeving over medisch nieuws / beeldvorming in de media, hangt af van hun referentiekader (of van hun kennis, ervaringen, waarden en normen) • citaat dat past bij de selectieve perceptietheorie: “Wie zijn eigenlijk die lezers en kijkers, ... dat ze er kanker van kunnen krijgen? (regels 70-74) / “Maar we kunnen veel beter uitzoeken wie kwetsbaar zijn voor beeldvorming in de media.” (regels 77- 79) 	<p>1</p> <p>1</p>

Vraag	Antwoord	Scores
10	<p>maximumscore 3</p> <p>situatie 1: voorbeeld van een juist antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niet toegestaan. De persvrijheid / vrijheid van meningsuiting / het verbod op censuur is geregeld in (art. 7 van) de Grondwet <p>situatie 2: voorbeeld van een juist antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toegestaan. De vrijheid om informatie te vergaren is geregeld in een artikel (artikel 10) van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens en Fundamentele Vrijheden (EVRM) <p>situatie 3: voorbeeld van een juist antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niet toegestaan als er sprake is (aan de rechter te oordelen) van smaad/laster/ het aantasten van iemands goede naam of eer. Dit is volgens de Grondwet verboden. / In (art. 7 van) de Grondwet staat dat er sprake is van vrijheid van meningsuiting “behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet”/ dat bij het uitoefenen van de vrijheid van meningsuiting niet in strijd met de Grondwet gehandeld mag worden. (Indien de rechter oordeelt dat er sprake is van smaad/laster, dan kan hij/zij tot publicatieverbod of rectificatie besluiten.) <p>of</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niet toegestaan: in (art. 10 van) het EVRM staat dat de vrijheid van meningsuiting kan worden onderworpen aan bepaalde beperkingen of sancties die bij de wet zijn voorzien (en die in een democratische samenleving noodzakelijk zijn in het belang van onder andere de bescherming van de goede naam van anderen). Smaad/laster is een voorbeeld van zo'n beperking. Het aantasten van iemands goede naam is dus niet toegestaan 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
11	<p>maximumscore 2</p> <p>voorbeeld van een juist antwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een patiëntenfolder is afkomstig van of geschreven door artsen/artsenverenigingen/professionals op medisch vlak. Van medisch deskundigen mag men verwachten dat hun informatie feitelijk juist is • Van de informatie op internet is het soms lastig vast te stellen waar de informatie vandaan komt of wie de informatie geschreven heeft; ook niet deskundigen op medisch gebied plaatsen berichten op internet. De berichten op internet hoeven daardoor niet juist te zijn 	<p>1</p> <p>1</p>